

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 60 — Rok 133 (4)

Sobota, 11 marca 1944 r.

DZIŚ: Konstantego
JUTRO: Grzegorza W.

Gwałtowność bojów wzrasta 120 czołgów zniszczono w jednym dniu

Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FUHRERA w dniu 10 marca:

Na Morzu Czarnym niemiecka łódź pościgowa zatopila jedną bolszewicką łódź podwodną.

W rejonie na południowy zachód od Krzywego Rogu trwa silny nacisk nieprzyjacielski. W pełnym rozmachu kontratakach odrzucono bolszewików na kilku pozycjach i zniszczono lub rozbito przy tym silniejsze bolszewickie grupy bojowe.

Na odcinkach na zachód od Krowogradu, południowy zachód od Zwienigorodka, południe od Szepetówki, jak również na południowy zachód od Jampola bitwa obronna wzrosła do największej gwałtowności.

Podczas, gdy ataki nieprzyjacielskie, przeprowadzone przeważającymi siłami, załamały się na licznych pozycjach, na pojedynczych odcinkach udało się im zyskać na terenie. W toku ciężkich walk oddano miasto Humani. W dniu wczorajszym zniszczono na tych terenach 91 czołgów nieprzyjacielskich.

Na środkowym odcinku frontu miały miejsce tylko działania wojenne o znaczeniu lokalnym.

Na froncie pomiędzy Nowymi Sokolikami a jeziorem Pskowskim w gwałtownych walkach załamały się silniejsze ataki bolszewickie, wspierane czołgami i samolotami bliższego wsparcia, po zniszczeniu 29 czołgów nieprzyjacielskich. Miejscowe włamania natchmiast w kontrwypadach oczyszczono, lub zaryglowano.

Jednostki strażnicze marynarki

wojennej zestrzeliły nad zatoką Narwy 5, a myśliwce niemieckie i artyleria przeciwlotnicza podczas nocnego ataku nieprzyjacielskiego na Reval 21 bombowców bolszewickich.

Na frontach włoskich podczas bardziej ożywionej działalności bojowej odparto lokalne wypadki nieprzyjaciela i przeprowadzono skuteczną własną akcję wypadową. Nasza artyleria dalekonośna podczas zwalczania nieprzyjacielskich punktów wyładowania w rejonie Anzio i Nettuno uzyskała trafienia w składach amunicji i materiałów pędnych. Z obserwacji silne detonacje.

Stolica Rzeszy w południowych godzinach dnia 9 marca była znowu celem ataku terrorystycznego lotnictwa północno-amerykańskiego. Przez silny ogień obrony rozproszono atakujące formacje i udaremniono skoncentrowany atak. Pod ochroną malej pokrywy mgły i chmur zrzuciły one bomby zapalające i burzące na różne dzielnice mieszkalne i skraj miasta, przez co powstały szkody i straty wśród ludności. Prócz tego nieprzyjaciel bezplanowo zrzucił bomby zapalające i burzące na kilka miejscowości w Niemczech zachodnich i północnych. Na skutek szczególnie niekorzystnych warunków obronnych tylko artyleria przeciwlotnicza zestrzeliła 9 samolotów nieprzyjacielskich.

Nocy ubiegłej angielskie samoloty nękające zrzuciły bomby na miejscowości w zachodnich Niemczech.

W czasie od 1—10 marca jednostki marynarki wojennej, artyleria pokładowa statków handlowych i artyleria przeciwlotnicza marynarki wojennej zniszczyły 25 samolotów nieprzyjacielskich.

Rewelacje z rokowań moskiewskich Sowieci żądali w sierpniu 1939 r. prawa wmarszu do Polski i Rumunii

BERLIN, 10. 3. — „Gwarantowali niepodległość Polsce, oddając równocześnie Polaków na łup bolszewizmu”. Takim tytułem zaopatruje „Gazeta Ilustrowana”, tygodnik wydawany dla jeńców polskich, przebywających na obszarze Rzeszy sensacyjny artykuł, który brzmi:

„Nadszedł czas na wyświetlenie jeszcze jednej tajemnicy, o której dotychczas cieniem zasłoną milczenia. Chodzi nam o przyczynę zerwania rokowań anglo-francusko-rosyjskich w sierpniu 1939 roku, rokowań, na które Francja i Anglia pokładały tyle nadziei, wierząc, że uda się im pozyskać już wówczas kolosa rosyjskiego do wojny przeciw Niemcom.

W nocy z 23 na 24 sierpnia 1939 obiegła świat lotem błyskawicy „nieprawdopodobna” wiadomość o podpisaniu „sowiecko-niemieckiego paktu nieagresji”. Delegacje francuska i angielska musiały sromotnie pakować kufry i opuszczać Moskwę. — W tydzień potem na granicy zachodniej i południowej Polski grały już działa.

Polityka angielska udawała przez jakiś czas, jakoby była zaskoczona bezwzględny żądaniem Stalina w kierunku inkorporacji b. ziem wschodnich państwa polskiego. Anglicy wykręcali się przed rządem Mikołajczyka różnymi niepoważnymi argumentami, udając zdziwionych, to znów zaniepokojonych.

Tymczasem fakty historyczne wskazują dobitnie, że polityka mocarstw zachodnich już od lat sprzedawała małe narody Europy południowo-wschodniej bolszewikom, a pierwszym dowodem na to jest zdrada Polski na rzecz Moskwy już na kilka tygodni przed wybuchem obecnej wojny.

Ażeby się przekonać o tym, że mocarstwa zachodnie już w sierpniu 1939 roku poświęciły Polskę za cenę sojuszu wojskowego z Rosją przeciw Niemcom należy przeczytać sensacyjny dokument, ogłoszony teraz przez niemieckie ministerstwo spraw zagranicznych. Dokument ten, to tajne sprawozdanie francuskiego generała Doemenc'a, który od dnia 10 do 26 sierpnia 1939 r. przewodniczył francuskiej misji wojskowej w Moskwie i dokładnie streścił przebieg rozmów z bolszewikami. Sprawozdanie to należy do materiałów zdobytych przez Niemców w roku 1940 w Paryżu. Z powodu wielkiej ilości ważniejszych aktów nie zostało ono dotych-

czas opublikowane i aż sprawa konfliktu polsko-sowieckiego wysunęła potrzebę zapoznania z jego treścią opinii światowej. Treść wspomnianego dokumentu dowodzi niezbicie, że dzisiejsza zdrada interesów polskich przez Anglię i Amerykę jest niczym nowym, jak tylko konsekwentnym kontynuowaniem polityki polskiej mocarstw zachodnich w roku 1939.

Dokument napisany po francusku nosi tytuł: „Misja generała Doemenc'a w ZSSR od 10 do 26 sierpnia 1939” i zawiera wiązkie sprawozdanie na podstawie aktów francuskiego sztabu generalnego oddziału drugiego. Dokument zaczyna się od stwierdzenia, że ówczesny premier francuski Daladier wydał generałowi Doemenc'owi służbowy rozkaz udania się w misji nadzwyczajnej do Moskwy z upoważnieniem „omówienia z naczelnym dowództwem armii sowieckiej wszystkich zagadnień, które odnoszą się do współpracy sił zbrojnych obydwu państw”. Delegacja francuska — według tego sprawozdania — odjechała w dniu 5 sierpnia 1939 razem z delegacją brytyjską Tilbury przez Warszawę i przybyła w dniu 11 sierpnia do Moskwy, gdzie w dniu 13 sierpnia obydwie delegacje miały pierwsze spotkanie z delegacją sowiecką, dowodzoną przez czerwonego marszałka Woroszyłowa.

Już w czasie tego pierwszego spotkania delegacja sowiecka wysunęła żądanie omawiania nie ogólnych zasad współpracy rosyjsko-francuskiej, lecz „konkretnych zagadnień”, a w czasie następnego posiedzenia delegacji Woroszyłow oświadczył, że jeżeli pakt wojskowy między mocarstwami zachodnimi i Rosją ma dojść do skutku, to armia czerwona musi być pewna, że na wypadek ataku na Polskę i Rumunię będzie miała prawo wmarszu przez korytarz wileński do Galicji i na teren Rumunii.

Generał Doemenc zaproponował w porozumieniu z ambasadorem Francji w Moskwie oraz z delegacją brytyjską o ubieganie się o tajną zgodę rządu polskiego na to zasadnicze żądanie sztabu sowieckiego, bez potrzeby oficjalnego wciągnięcia rządu polskiego do rokowań konferencji.

W przebiegu dalszych narad bolszewicy odmawiali odpowiedzi na dalsze zapytania aż do czasu udzielenia im odpowiedzi na zapytanie w sprawie wmarszu do Polski, który uważają za warunek pierwszorzędnej wagi. Sprawa wmarszu do Polski i Rumunii jest, według Woroszyłowa, „conditio sine qua non” podpisania sojuszu wojskowego z mocarstwami zachodnimi. Szef polskiego sztabu generalnego general

Stachlewicz — informuje raport gen. Doemenc — odrzucił to żądanie sowieckie jako niedopuszczalne, albowiem dowództwo polskie nie ufa szczerości sowieckiej i obawia się, że bolszewicy na wypadek wojny nie opuszczą terenów, na które mają wmaszerować.

Zagadnienie to miało być przedłożone marszałkowi Śmigłemu Rydzowi. Chociaż polski sztab generalny ponownie odrzucił każdą myśl koncepcji, delegacja francuska i angielska w Moskwie postanawiają za tajną zgodą ministra Becka zachowywać się podczas dalszych rokowań tak, „jak gdyby Polsce w ogóle nie zadawano żadnych pytań”. Generał Gamelin, naczelny wódz armii francuskiej poucza w międzyczasie delegację o tym, jak ważną rzeczą jest aby postawa Polski nie stała się przyczyną zerwania rokowań z Sowietami.

W dniu 21 sierpnia sytuacja narad zaostrza się tak, że Woroszyłow otwarcie już grozi ich zerwaniem, jeśli nie otrzymana zgoda na żądanie odnośnie Polski. Przed południem 22-go sierpnia delegacja franko-angielska oświadcza bolszewikom, iż są w stanie udzielenie pozytywnej odpowiedzi w sprawie zagadnienia polskiego.

W rozmowie osobistej z gen. Doemenc marszałek Woroszyłow wysunął wówczas żądanie, ażeby rząd francuski zagwarantował Moskwie, iż rządy Polski i Rumunii udzielią zgody na wmarsz wojsk sowieckich na suwerenne terytorium ich państw.

W tym stadium rokowań przyszło do ich zerwania. Minister Rzeszy Ribbentrop wyładował w Moskwie i podpisał w imieniu Fuhrera pakt, który dla wszystkich, co zdawały sobie wówczas sprawę z położenia politycznego, był metryką śmierci państwa polskiego na wypadek, gdyby rząd polski nie przyjął umiarkowanych żądań niemieckich w sprawie niemieckiego Gdańska.

Faktem jest, że Paryż i Londyn już wówczas sprzedali Polskę za cenę gwarancji sowieckiej, udzielając zgody na wmarsz bolszewików do Polski. Już w czasie rokowań wytworzyła się groteskowa sytuacja, że ta sama Anglia, która na powodu swojej gwarancji o nienaruszalności granic Polski, wypowiedziała wojnę Niemcom, już na tydzień wcześniej udzieliła innej gwarancji, a mianowicie zgody na wmarsz sowiecki do Polski, który zresztą nastąpił w dwa tygodnie później. Wyraźniej tych dowodów na dwulicowość gry Aliantów wobec Polski nie potrzeba.

Ofensywa bolszewików na południu Cel dowództwa niemieckiego

KRAKÓW, 10. 3. — „Krakauer Zeitung” w komentarzu do obecnych wypadków na południu wschodniego frontu pisze:

„Po niepowodzeniu pierwszej fazy zimowej ofensywy z 24 grudnia, obecnie przystąpili bolszewicy w dniu 5 marca do nowego zmasowanego wypadu przeciwko niemieckiemu skrzydłu południowemu. Punktem wyjścia nowej ofensywy jest klin, jaki bolszewicy wsunęli we front niemiecki od Kijowa aż po Wołyń.

Pięćdziesiąt lat pontyfikatu Piusa XII

RZYM, 10. 3. — Piąta rocznica koronacji papieża Piusa XII będzie uroczystie obchodzona w Watykanie dnia 12 marca br. Doroczna ceremonia religijna w kaplicy Sykstyńskiej, w której tradycyjnie bierze udział kolegium kardynałów, dwóch papieski oraz dyplomaci akredytowani przy Watykanie, nie odbędzie się jednak w tym roku z powodu obecnych warunków. Natomiast, jak slychać z Watykanu, odbędzie się Msza papieska połączona z odśpiewaniem „Te Deum” w Lateranie. Papież wygłosi ponadto z loggi kościoła Pokoju o godzinie 16-tej słowa pociechy i wiary do wiernych, a szczególnie do przebywających w Rzymie uchodźców z południowych Włoch i wysp włoskich oraz do innych imi apostoelskiego błogosławieństwa. Głosniki ustawione na placu św. Piotra będą transmitowały słowa papieża do ludności.

Obecnie z południowej flanki tego klina bolszewicy usiłują przedrzeć się ku południowi. Głównymi punktami ataku są Szepetówka, Zwienigorodka, a w związku z tym także Krzywy Róg. Nie może ulegać żadnej wątpliwości, że przy tym nowym ofensywnym wypadzie bolszewikom chodzi o akcję zakrojoną na bardzo wielką skalę. Pierwsze dni świeżo rozpoczętej gigantycznej bitwy przyniosły niewątpliwie Sowietom kilka początkowych sukcesów, które są nieuniknione w obliczu faktu, że przeciwnik ma możliwość wybierania przy użyciu przeważających sił punktu ciężkości ataków.

Niemieckie kontrakcje zostały już jednak rozpoczęte i dopiero za kilka dni będzie można sobie wyrobić jasny obraz o sytuacji w tej bitwie. Dla Niemców ta nowa akcja przeciwnika nie stanowiła zupełnie niespodzianki. Wiedzieliśmy, że Sowiety poczynią wszelkie wysiłki, celem wykorzystania sytuacji, istniejącej w obecnej chwili na wschodzie. Celem bolszewików jest załamanie przy pomocy okrążającego ataku niemieckiego frontu na południu oraz zniszczenie formacji niemieckich.

Natomiast celem dowództwa niemieckiego jest uniemożliwienie Sowietom ostatecznego sukcesu w ich wielkim przedsięwzięciu przy pomocy wytrwałej taktyki obronnej, osłabieniu przeciwnika i stworzenia tym samym korzystnej sytuacji wyjściowej na późniejszy okres dla końcowej rozprawy.

Ochotnicy francuscy jadą na front

PARYŻ, 10. 3. — Nowy kontyngent ochotników francuskich dla legii do walki przeciwko bolszewizmowi wyjechał z Paryża, aby udać się na front wschodni.

Nieudały nalot na Tulon

BERLIN, 10. 3. — Na obszarze Morza Śródziemnego stracili Anglosamerykanie w ciągu 7 marca 8 samolotów. Przy nieudalym ataku anglosamerykańskich formacji bombowych z ochroną myśliwców na południowo-francuskie miasto portowe Tulon zestrzelono 2 czteromotorowe bombowce i 2 myśliwce — natomiast na włoskim obszarze wojennym stracono 4 samoloty.

Głos dnia

Zależność Anglii od Unii Sowieckiej odzwierciedla się w jednym z artykułów Hannen Swaffera w dzienniku „People”. „Dziś musi się — tak pisze autor — „nasza polityka zagraniczna nagiąć do poglądów Rosji Sowieckiej, jakeśmy tego już w Izbie Gmin doświadczylimy. Może nam to odpowiadać lub nie, lecz pozostanie faktem, że Sowiecka Unia chce zagarnąć Es-

tonję, Łotwę i Litwę, mimo wszelkich zobowiązań i przysięg dotyczących prawa stanowienia małych narodów. Jakiegokolwiek żywiono poglądy w Anglii w roku 1940 co do Finlandii, to mimo to czerwony żołnierz chce dziś dyktować Finlandczykom i Helsinkom, których bombardowanie nigdy tak ostro krytykowano, i narzucić im warunki, jakie mu się podoba.

Anglia zaniepokojona imperializmem USA

* Agencja TT donosi, że głównodowodzący siły zbrojnej, generał Thoernell wydał zarządzenie o treści zastrzegającej przepisy dawania ognia przez artylerię przeciwlotniczą...

SZTOKHOLM, 10. 3. — Imperializm Stanów Zjednoczonych zaniepokoił Anglików. Z wystąpieniem zakłopotaniem notują korespondenci angielscy w Stanach Zjednoczonych coraz liczniej objawiające się oznaki zdecydowanej woli ze strony Stanów Zjednoczonych, aby po wojnie Anglię przycisnąć zupełnie do muru...

Zjednoczone wtykają swoje macki wszędzie. Po planie stworzenia rurociągu ropnego od Zatoki Perskiej do Morza Śródziemnego, słychać obecnie znów o projekcie budowy dwóch potężnych rurociągów w poprzek przez przemyśk Tehuantepec w południowym Meksyku...

GENEWA, 10. 3. — „News Chronicle“ podaje dłuższy wyciąg z czasopisma „Fortune“, w którym zajmuje się problemem „amerykańskiej inwazji Anglii“.

„News Chronicle“ przynosi artykuł Lippmana, komentatora Stanów Zjednoczonych zblizzonego do Białego Domu który żąda włączenia do Stanów Zjednoczonych wysp mandatowych, położonych na Oceanie Spokojnym

Reprezentant dziennika „Daily Express“ we Waszyngtonie donosi, że z początkiem tego tygodnia zapowiedziano równocześnie z dwóch stron urzędowych, że Stany Zjednoczone panować będą po wojnie na siedmiu morzach świata.

Stany Zjednoczone wyjdą z drugiej wojny światowej jako największa potęga morską, jaką kiedykolwiek widział świat. Z końcem roku 1944 nasza flota wojenna posiadać będzie tę siłę, jaką mają wszystkie floty wojenne łącznie.

Admiral Land zaś, kierownik związkowej władzy żegluga, oświadczył wobec wydziału parlamentu, że Stany Zjednoczone w kwestii żegluga powojennej odgrywać mają rolę czołową, ponieważ flota wojenna i handlowa Stanów Zjednoczonych stanowić będą olbrzymi atut przy konferencyjnym stole pokojowym.

„Daily Express“ mówi dalej, że podnosi się coraz to nowe zarzuty przeciwko Anglikom, szczególnie zaś przeciwko Mountbattenowi, a to z powodu rzekomej niebałahości Anglików w rejonie Pacyfiku.

Z jakiej przyczyny Anglicy tak bardzo obawiają się Amerykanów? — pyta się wspomniany dziennik z oburzeniem. Skąd przychodzi do głowy Churchillowi przestroga pod adresem swych ziomków, aby byli przygotowani na duże ataki antyhrzyżyskie w czasie nadchodzącej kampanii wyherceł w Stanach Zjednoczonych?

W Stanach Zjednoczonych bierze się to już za złe Anglikom, gdy obstała przy tym, aby nas'enna konferencja międzynarodowa odbyła się w Londynie. Ze swej strony zaś Stany

GENEWA, 10. 3. — „News Chronicle“ podaje dłuższy wyciąg z czasopisma „Fortune“, w którym zajmuje się problemem „amerykańskiej inwazji Anglii“.

MADRYT, 10. 3. — Jak donosi wychodząca w Tangerze gazeta „Espaniol“ z Londynu, lord Trent protestował niedawno w Izbie wyższej

Jak daleko to już zaszło, dowodzi fakt, że dawna dzielnica milionerów w Londynie Mayfair nazwana została „Małą Ameryką“, gdyż napotyka się tam tylko jeszcze północno-amerykańskie biura.

BERLIN: „Podziękowanie Waszyngtonu dla Argentyny“

BERLIN, 10. 3. — W związku z zerwaniem stosunków dyplomatycznych między Stanami Zjednoczonymi a Argentyną, „Berliner Lokalanzeiger“ zajmuje stanowisko w sposób następujący:

„O ile Churchill w brytyjskiej Izbie Gmin zapowiedział odstąpienie od Karty Atlantycznej, w stosunku do Argentyny Roosevelt swoim postępowaniem, podeptał zasady tej karty...

Po raz pierwszy w historii —

KRAKÓW, 10. 3. — Również w roku bieżącym w dniu pamięci bohaterów niemieckich, na podstawie rozporządzenia, jakie ukazało się w Dzienniku Rozporządzeń Generalnego Gubernatorstwa zostały zakazane wszelkie imprezy publiczne, poświęcone rozrywce, z wyjątkiem imprez niemieckich, których charakter pozostaje w związku ze znaczeniem tego dnia.

Japonia jest niezwykła

BERLIN, 10. 3. — „Tribune de Lausanne“ pisze w niedzielnym artykule wstępnym o wojnie na Pacyfiku: Japońska flota nie jest nawet rozbita, liczna jest też armia japońska, a żołnierze i marynarze są wojownikami zdecydowanymi, którzy przekładają śmierć ponad klęskę.

Nowy atak terrorystyczny na Rzym

RZYM, 10. 3. — Anglo-amerykańscy lotnicy terrorystyczni dokonali we wtorek przed południem nowego, ciężkiego ataku terrorystycznego na miasto Rzym. Samoloty alianckie w dwóch kolejno po sobie następujących falach zrzucały nad dzielnicami San Paolo, Testaccio i Trastevere liczne bomby zapalające i rozpryskowe.

Cel ataku lotników alianckich był

prawie identyczny z celem z dnia 3-go marca br., mianowicie położone na lewym brzegu Tybru i na południe od Aureliańskich murów miejskich dzielnice Ostiense i Testaccio.

Atak dokonany w dwóch falach był około 1-ej poprzedzony atakiem przy użyciu karabinów maszynowych, zwróconym przeciwko miejscowości Primaporta, odległej o około 10 km na północ od Rzymu, przy Via Flaminia.

tak stwierdza dziennik — zrywa jakieś mocarstwo stosunki z krajem, który na życzenie tegoż władnie mocarstwa zerwał stosunki z jego przeciwnikiem. To jest podziękowanie Waszyngtonu za ustępność Argentynę wobec życzeń Stanów Zjednoczonych.

W ten sposób Argentyna popadła w konflikt zmuszający kraj do energicznego protestu przeciw polityce pogwałcenia Stanów Zjednoczonych. Stosowana przez Roosevelta polityka wymuszania uwydania się z niebywałą wyrazistością na przykładzie argentyńskim.

OSLO, 10. 3. — Zerwanie stosunków dyplomatycznych Anglii i Ameryki z Argentyną oznacza prasa norweska jako typowy wyraz nieokielzanej polityki przemocy. „Nationen“ pisze, że tym samym imperialistyczny kurs Białego Domu osiągnął poniekąd swój punkt kulminacyjny.

VIGO, 10. 3. — Rząd argentyński ratyfikował umowę argentyńsko-paragwajską podpisaną w dniu 15. 12. 1943, na podstawie której utworzono unię celną z Paragwajem.

KUPNO — SPRZEDAŻ

OBRZY znanych malarzy kupuje stale Sykustka 13, II. p. Korzyński od godz. 10—2-giej 941

MASZYNE do szycia pierścieniowa, kryta, nowa Singer, kupię. Listy do Gaz. Lw. nr 15115

SPRZEDAM łóżko, dębowe nowe i szyby. Papińska 17, m. 1, 14792

CYLINDRÓWKA do sprzedania, ul. Kordeckiego 9, m. 4 15049

DOG, pięknej maści 10 miesięczny do sprzedania. Wiadomość: Kochanowski 91, m. 6 15144

APARAT radiowy ze wzmacniaczem do sprzedania, ul. Pod Dębem 4 a, mieszczk. 15, od godz. 16 do 17. 15075

